61 Hadithi

ZATAUL FITRI

Kutoka kwa Ibn Umar – Mwenyezi Mungu awe radhi nao wote wawili – amesema:

1 "Mtume wa Mwenyezi Mungu amani iwe juu yake amefaradhisha zakatul-Fitri.

2 Pishi ya tende, au pishi ya Dengu,

3 Juu ya Muislamu mtumwa na aliyehuru, mwanamume na mwanamke, mdogo na mkubwa.

4 Na akaamrisha itolewe kabla ya watu kutoka kwenda kuswali." [1]

1 Imepokewa na Al-Bukhari (1507) na Muslim (984).

Ayah

Mwenyezi Mungu anasema:

﴿*Na mtimize hiyo hisabu, na mumtukuze Mwenyezi Mungu kwa kuwa amekuongoeni ili mpate kushukuru.*﴾ [Al-Baqarah: 185].

﴿*Chukua sadaka katika mali zao, itawasafisha na itawatakasa.*﴾ [At-Tawbah: 103].

﴿*Na ambao katika mali yao iko haki maalumu (24) Kwa mwenye kuomba na anayejizuilia kuomba.*﴾ [Al-Ma'arij: 24, 25].

Msimulizi

Ni: Abuu Abd Al Rahman Abdullah bin Omar bin Al-Khattab bin Nufail, Abu Abdul Rahman Al-Qurashi, Al-Adawi, alisilimu akiwa mdogo, kisha akahama na baba yake akiwa bado mdogo na hajabalehe. Siku ya Uhud hakukubaliwa kushiriki vita kwa sababu ya udogo wake, na Mtume, swallallahu alayhi wa sallam, akamkatalia na wala hakushiriki katika msafara huo. Vita ya kwanza kushiriki ni Vita ya Khandaki na alikuwa miongoni mwa wale walioweka kiapo cha utii chini ya mti. na alikuwa miongoni mwa waliosoma kwa wingi fatwa na Hadithi.Alifariki mwaka wa (74 Hijiriya).[1]

Muhtasari

Mtume, swallallahu alayhi wa sallam, amesema kuwa Zakaatul-Fitri hutolewa kutoka kwa kila Mwislamu, mwanamume au mwanamke, huru au mtumwa, mdogo au mkubwa, kwa kila mtu pishi ya chakula, na hutolewa kabla ya kusali sala ya Iddi.

1 Tazama: "Al-Tabaqat Al-Kubra" cha Ibn Saad (4/105), "Sir Al-Alam Al-Nubala" cha Al-Dhahabi (4/322), "Al-Isbah Fi Tamyiz Alsahabati"" cha Ibn Hajar. (4/155).

Ufahamu

1 Mtume Rehma na Amani zimshukie aliwajibisha kwa Waislamu kutoa zakatul-Fitri, na ni wajibu wa mtu binafsi kwa mujibu wa maafikiano ya wanachuoni walio wengi [1], na Mtume Rehma na Amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake, akaifanya kuwa ni kiungio cha funga ya Ramadhani kutokana na yale yanayotokea ndani yake kama vile kusahau, dosari, makosa, na kuwa chakula cha masikini; Ili waondoe shida siku ya Idi, na washiriki pamoja na matajiri katika furaha ya Iddi, akasema Ibn Abbas, Mwenyezi Mungu awawie radhi: "Mtume wa Mwenyezi Mungu amfikishie rehema na amani, amefaradhisha zakat ya al-Fitwr kuwa ni utakaso kwa mfungaji kutokana na mazungumzo ya upuuzi na lengo la kuwalisha masikini" [2]

2 Kiasi chake ni pishi, ambayo ni: mikono minne ya mtu wa kati na kati, tende, dengu, mchele, au vitu vingine katika chakula cha kawaida. Kwa mujibu wa Abu Sa'id Al-Khudri Mwenyezi Mungu awe radhi naye: "Tulikuwa tukitoa zakatul-Fitr pishi ya chakula, au pishi ya dengu, au pishi ya tende, au pishi ya tende, Au pishi ya pamba, au pishi ya zabibu kavu" [3]. Na al-aqit: ni maziwa yaliyokaushwa.

Katika Hadith hii na nyinginezo, kuna kauli kwamba wajibu unatosheleza katika sadaka ya al-Fitr ni kutoa chakula, sio thamani, tofauti na wale walioruhusu kutoa thamani.

3 Ni wajibu kwa Waislamu wote. Mwanamume na mwanamke, mdogo na mkubwa, na ni wajibu kwa mtumwa na bwana wake atamtolea.

Ni wajibu kwa kila mwenye kumiliki zaidi ya chakula chake na cha familia yake usiku na mchana wa Idi, basi mwanamume atoe kwa niaba ya familia yake, mke wake, mtoto wake na mtumwa wake.

Na wakati wa kuwa wajibu ni kuzama kwa jua siku ya mwisho ya Ramadhani. Atakayemzaa mtoto kabla ya jua kuzama katika siku ya mwisho ya Ramadhani, au akaoa katika nyakati hizo, basi ni lazima atoe zaka kwa ajili ya mtoto wake na mke wake, lakini baada ya kuzama kwa jua hakuna kutoa zaka, vilevile mwenye kufa baada ya kuzama jua, anawajibika kutolewa Zakat katika mali yake, kama ambavyo akifa mtu baada ya mali yake kumaliza mwaka mmoja, lazima alipe zakat al mali.[4]

Hadithi inaashiria kuwa zaka si wajibu kwa asiyekuwa Muislamu; Kwa sababu ni utakaso wake.

1 "Al-Majmuu' Sharh Al-Muhaddhab" cha Al-Nawawi (6/104).
2 Imepokewa na Abu Daawuud (1609) na Ibn Majah (1827).
3 Imepokewa na Al-Bukhari (1506) na Muslim (985).
4 Tazama: Al-Mughni cha Ibn Qudamah (3/89).

4 Mtume Rehma na Amani zimshukie aliamrisha itolewe zaka kabla ya watu kutoka nje kwenda kuswali Swalah ya Idi, na akawaidhinisha kuitoa siku moja au mbili kabla ya Idi[1] Atakayeichelewesha kutoka wakati huo haitakubaliwa kwake, na atalaumiwa kwa kuipotezea wakati wake." Amesema Ibn Abbas, Mwenyezi Mungu awawie radhi wote wawili. "Mtume wa Mwenyezi Mungu amani iwe juu yake amefaradhisha zakatul-Fitri kuwa ni utakaso kwa mfungaji kutokana na lugha chafu na upuuzi, na kuwa chakula cha masikini. Basi mwenye kuitoa kabla ya swala ni zaka inayokubalika, na mwenye kuitoa baada ya swala ni sadaka kama sadaka nyinginezo".[2]

Na Mtume, amani iwe juu yake, aliifanya zakatul-fitri kuwa ni ya masikini na mafakiri, kwa hivyo haijuzu kuitumia katika makundi mengine ya zakat. Kwa mujibu wa kauli ya Ibn Abbas, Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, aliposema: "Na chakula cha masikini."

1 Ibn Umar amesema: "Walikuwa wakitoa siku moja au mbili kabla ya Eid al-Fitwr." Imepokewa na Al-Bukhari (1511).
2 Imepokewa na Abu Daawuud (1609) na Ibn Majah (1827).

Mafunzo

1. Zakatul-Fitri imewekwa na Mwenyezi Mungu kwa ajili ya kufidia mapungufu ya saumu ya Ramadhani kutokana na lugha chafu na maasi; Kwa njia hiyo, Saumu inakamilika, na mja anastahiki ujira wake kamili, kwa hivyo anayetaka kukamilisha ujira wa saumu yake, basi atoe zakat-Fitri yake.

2. Zakatul-Fitri, Mtume, swallallahu alayhi wa sallam, aliifanya kuwa ni sheria ili kumtosheleza masikini na kumtimizia haja zake siku ya Idi; Ili kukamilika furaha ya Eid kwa kila mtu, Muislamu lazima awe na shauku juu ya kutoa zakat, ili kutafuta malipo, na kuwafurahisha maskini walio karibu naye.

3. Zakatul-Fitri ni miongoni mwa sheria zilizowekwa na Mtume Swalla Allaahu alayhi wa aalihi wa sallam kuwa ni shukrani kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa kukamilisha funga na kufaulu ibada katika mwezi wa Ramadhani. Muislamu hana budi kuwa mwepesi wa kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa neema alizomneemesha na kumruzuku kwa matendo ya ibada ambayo watu wengi hawakushughulika nayo.

4. Zakatul-Fitri ni kiasi kidogo sana ambacho hakimgharimu Mwislamu, na wala mtu yeyote asipuuze wala asifanye ubakhili.

5. Zaka na sadaka hata zikiwa chache huingia mikononi mwa Mwenyezi Mungu Mtukufu. Mtume Rehma na Amani zimshukie amesema: “Hakuna atoaye sadaka katika wema, na Mwenyezi Mungu hupokea ila kilicho bora - isipokuwa Mwingi wa Rehema huichukua kwa mkono wake wa kulia, hata ikiwa ni tende, basi inakua katika mikono ya Mwenyezi Mungu Mwingi wa Rehema mpaka inakuwa kubwa kuliko mlima, kama mmoja wenu anavyomlea mtoto wa punda wake au mtoto wa Ngamia yake” Mutafaqun Alayhi. [1]

1 Imepokewa na Al-Bukhari (1410) na Muslim (1014).

6. Zaka ya Fitri ni faradhi kwa kila Muislamu aliyefika Ramadhani na jua la Iddi limempitia, na kila Muislamu ni lazima atoe kwa niaba yake.

7. Muislamu asicheleweshe sadaka yake mpaka watu watoke kwenda kwenye Swalah ya Idi, bali achukue hatua ya kuitekeleza kabla ya kughafilika nayo, hivyo haimtoshi baada ya hapo.

Amesema mshairi:

Ewe mtoa sadaka kwa mali za Mwenyezi Mungu, basi mali haipungui unapoitumia katika njia za kheri,

Kiasi gani Mwenyezi Mungu amewazidishia mali wenye nazo = hakika ukarimu, kwa hukumu ya Mwenyezi Mungu, ni kupata ridhaa.

Ubahili hupelekea ugonjwa ambao hauna tiba = mali ya bahili itakuwa urithi kwa wanaoteseka.

Kutoa zaka ni furaha kwa wale walionyimwa = Wakarimu wapo ikiwa unawahitajia.